

Het Kirchainer bevruchtungskastje

Gerrit Freije

Het bevruchtungskastje is gemaakt uit wit styropor hardschuim. Het is uitermate goed isolerend kunststofmateriaal. Het kastje zoals op pagina 141 afgebeeld, heeft uitwendige afmetingen van 23 x 28 cm (deksel). De netto broedruimte bedraagt 2.500 cm³, de netto voerruimte is 500 cm³ groot. Het model van het kastje loopt naar onderen iets taps toe, waardoor de uit te bouwen raatjes gelijkvormig zijn aan de vorm van de natuurlijke raatbouw. De voerruimte wordt van de broedruimte gescheiden door een los te plaatsen schotje. Dit schotje kan verwijderd worden en dan kunnen ter plaatse nog twee latten voor extra raatjes worden geplaatst.

De met een schuif af te sluiten vliegopening bevindt zich aan de onderzijde. De schuif heeft ook een koninginneroostertje, niet te verwarren met een darrenrooster. Indien de koningin bevrucht moet worden moet deze schuif het vlieggat geheel open laten. De bovenzijde wordt onder het deksel voorzien van een doorzichtige plastic folie, met twee punaises vastgezet op de rand achter de voerbak.

Gebruik

De latjes van de Kirchainer kunnen voor gebruik worden voorzien van een strookje voorbouwkunstraat. Er kan ook gebruik worden gemaakt van een driehoekig latje met de scherpe kant aan de onderzijde. De scherpe kant kan even in vloeibaar gemaakte was worden gedompeld om de plaats voor uit te bouwen raat aan te geven. De Kirchainer kan worden gevuld met 1 a 1,5 koffiebekertje jonge bijen. In de voerruimte is plaats voor 750 gram voederdeeg. Het vullen van de kastjes kan geschieden op de dag dat de moeren worden geboren. Koninginnen tot een dag oud kunnen zonder meer worden toegevoegd. Deze jonge moeren hebben nog geen eigen geur en worden daarom zonder meer geaccepteerd. Het voordeel van invoeren van moeren i.p.v. doppen is dat de uitgelopen koningin op afmeting en gebreken kan worden gecontroleerd. Het kastje moet om een volkje te gaan vormen tenminste enkele dagen koel en afgesloten worden weggezet. Indien het volkje op de thuisstand wordt bevrucht kan deze tijd worden verlengd tot vijf dagen. Wel is het goed om aan de watervoorziening voor de bijen te denken, bijvoorbeeld met een stukje natte spons.

De Kirchainer is zeer geschikt voor de imker die de koninginnen op de thuisstand laat bevruchten. Het

kastje is ruim van afmeting en daardoor geschikt om de koningin langer in het kastje te huisvesten na de bevruchting. Dit is van belang om een goede ontwikkeling van het broednest (en daarmee de kwaliteit van de koningin) te kunnen volgen tot 4 à 5 weken na de bevruchting. De koningin hoeft dus niet snel in een tussenstation, zoals een drieramer, te worden overgebracht om een goed oordeel over haar te kunnen vormen.

Schiermonnikoog

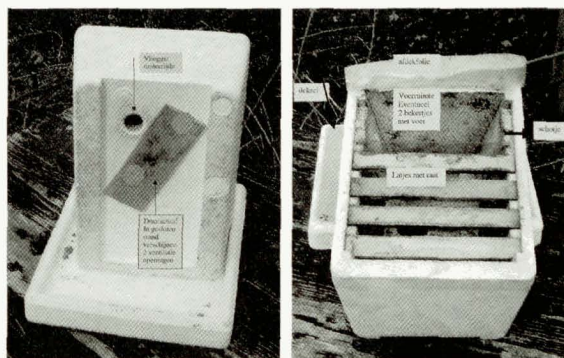
Aangezien schrijver dezes ook beheerder is van het Carnica Teeltstation op Schiermonnikoog is het wel aardig om iets van het gebruik van de Kirchainer aldaar te zeggen.

Op het teeltstation zijn er 450 stuks van aanwezig. Afhankelijk van de aangevraagde moeren kunnen alle kastjes in gebruik worden genomen. Bij een gebruik van 300 à 350 bijen per bevruchtungskastje worden er dan ongeveer 160.000 bijen van de volken op de stand afgetapt. Een behoorlijke aanslag op de ongeveer 30 à 35 aanwezige volken. Nadat de moeren na voorafgaande selectie zijn geogst en afgeleverd worden de moerlose volkjes in een verhouding van één op drie samengevoegd. Daartoe worden de raatjes met broed en voer in de overblijvende kastjes geconcentreerd tot zes raatjes per kastje (twee extra in de voerruimte na verwijdering schotje). Van de bijen

VBBN subvereniging 'De Wijk e.O.' heeft in augustus 2004 een reisje gemaakt naar Schiermonnikoog en bracht een bezoek aan het carnicateeltstation aldaar. Met z'n allen tegelijk en zeer aandachtig luisteren en kijken naar het werk van de heer Harm Veenhuis, die iedereen met een prachtig verhaal aan zich wist te kluisteren. (Foto: Theo Hulshof.)

wordt verwacht zich te concentreren op de overgebleven kastjes. En dat gebeurt ook. Dit vindt plaats ongeveer half juli, de tijd dat de hoofddracht op Schiermonnikoog gaat bloeien. Dat is de lamsoor. In de kastjes gaan de bijen doppen aanzetten en de overmaat bijen en het uitlopend broed gaan snel over op het binnenhalen van de dracht. Vier weken later zijn in de meeste kastjes weer jonge moeren aan de leg gekomen, maar het gaat daar niet om, wel om de raathoning. De raatjes zijn van een flink formaat en worden in doorzichtige plastic bakjes verpakt en als zodanig tegen een heel goede prijs verkocht. Dit is nog niet het laatste wat er van te zeggen valt. In de kastjes waarvan de raathoning is geogst worden de raatjes met broed met de latjes aan een normaal broedraam (zes stuks) geniet, zowel aan de onderlat alsook de bovenlat. De raatjes aan de onderlat staan dan op de kop. In de praktijk blijkt dat niet bezwaarlijk te zijn. Ter ondersteuning worden nog twee post-elastieken rond het broedraam gedaan. Deze broedramen worden in een 3-tal verzamelkasten geplaatst, waardoor er drie nieuwe volken ontstaan. De kasten

foto's: G. Freije

blijven in eerste instantie op het bevruchtingsveld staan. In de winterrustperiode worden ze naar de bijenstal overgebracht. En zo weten we met inventiviteit en doelmatigheid in onder meer het gebruik van de Kirchainers de kosten van onze kwalitatief uitstekende Schiermoer op een zeer aantrekkelijk niveau te houden ten dienste van de imker in Nederland maar inmiddels ook een groeiend aantal imkers in Duitsland en België.

OVERLARVEN

Het plaatsen van bevruchtingskastjes in 2005

Roelof Waaijer

Ook in 2005 is het mogelijk bevruchtungskastjes te plaatsen op het terrein van de Carnicavereniging Oost. Wij moeten u er echter wel op attenderen dat dit voorjaar op het betreffende terrein een kleine verbouwing plaatsvindt en dat er als gevolg daarvan enig bouw materiaal rondslingert. Als compensatie voor de visuele hinder mag u uw kastjes gratis plaatsen! Uw bijen zullen overigens nergens last van hebben. U bent dus van harte welkom met uw bevruchtungskastjes.

Contact

Als u een kastje wilt plaatsen, belt u dan van tevoren met de beheerder, Roelof Waayer, 053-46 12 416. Het bevruchtungsstation is gelegen aan de Glanerbruggerweg in Lonneker. Als u van de A1 komt, neem bij Oldenzaal de afslag naar Enschede (bij de M van McDonalds), neem midden in Lonneker de afslag naar links (de Lonnekermolenweg), rijd deze uit, steek de Lossersestraat over (voorrangsweg) en na enkele tientallen meters op de Glanerbruggerweg ziet u aan de linkerkant het Carnicastation, goed te herkennen aan de kleurige Bienenwagen die daar staat.

GEDICHT

HIJ

*Hij is een mooie, dikke hommelt, deftig, pelzig, als een rijk heer uit de stad.
 Hij is bankier en de viooltjes, de freuletjes, zijn zijn nichtjes, zo zegt hij.
 Hij zoent ze zoemend alle af en met ieder heeft hij een apartje; dan buigen ze samen neer in het gras en even is het heel stil ...
 Maar het verveelt hem gauw en half tevreden, zonder groet, vertrekt hij en begint, geaffaireerd, aan de volgende.
 Het viooltje echter, weer opgerezen, met een zalig nahuivertje, moet er nog heel de dag aan denken en soms vergeet ze ervan haar best te doen naar de zon, die ze toch eigenlijk bedoelde.
 Alleen de netel mag niet gekust. Die wil de zon of géén! Dat is heel mooi van de netel en ik bewonder haar sterk karakter, haar strenge principe. Maar straks, als ze een oude juffrouw is geworden, zal ik om haar lachen.*

Wie kust er nu met open ogen?

Uit: Narrenwijsheid door J.C. van Schagen